

at konventionen måtte ses som det første skridt hen imod en almindelig ikke-sprengningsaftale, og at det sidste skridt måtte være en traktat om almindelig og fuldstændig nedrustning. Han understregede tillige, at tilslutning til konventionen ikke betød et latinamerikansk afkald på den fredelige anvendelse af atomenergi. Afslutningsvis udtrykte han håbet om, at generalforsamlingen ville vedtage en resolution, som på afgørende måde kunne bidrage til et samarbejde med alle stater, i særdeleshed atommagterne, med henblik på en fuldstændig efterlevelse af traktatens principper.

I de efterfølgende indlæg hyldedes Latinamerika fra alle sider for det opnåede resultat: den første traktat om oprettelse af en atomfri zone i et beboet landområde. I øvrigt bør navnlig følgende udtalelser under substansdrøftelserne fremhæves:

Fra *brasiliansk* side fastholdt man sin af USA bestridte fortolkning af konventionen, hvorefter signatarstaterne havde ret til under visse betingelser at gennemføre nucleare sprængninger i fredeligt øjemed. I sit indlæg imødegik den sovjetiske delegerede denne fortolkning, ligesom svaret på en dansk underhåndsforespørgsel til den amerikanske delegation bekræftede, at også USA fastholder, at konventionen udelukker enhver form for atomsprængninger i området, idet det med den nuværende teknik endnu ikke er muligt at sondre mellem militære og ikke-militære prøvesprængninger.

USAs delegerede udtalte bl. a., at den amerikanske regering nøje og sympatisk overvejede spørgsmålet om en undertegnelse af konventionens protokol II, og han opfordrede alle andre atommagter til at gøre det samme.

Storbritanniens repræsentant meddelte, at den britiske regering som den første var rede til at undertegne begge protokoller. Storbritannien agtede således at acceptere forpligtelsen til ikke at anvende eller true med anvendelsen af kernevåben over for de kontraherende parter, dog således at denne forpligtelse ville blive underkastet en fornyet undersøgelse i tilfælde af aggression fra en kontraherende part støttet af en atommagt.

Denne tilføjelse kritiseredes skarpt i et særskilt sovjetisk indlæg, men blev imødegået i en britisk replik, hvori det udtaltes, at Sovjetunionen ville være bedre i stand

til at belære Storbritannien om emnet, såfremt man fra sovjetisk side tiltrådte konventionen. (Storbritanniens undertegnelse af de to protokoller fandt sted den 20. december 1967).

Den *sovjetiske* delegerede fastholdt i sit hovedindlæg, at Sovjetunionens stilling til konventionen fortsat beroede på andre — men altså ikke alle — atommagters stilling hertil. Endvidere kritiserede Sovjetunionen, bl. a. til støtte for Cubas holdning til konventionen, at USA havde afslået at inkludere sine latinamerikanske områder i den atomfrie zone. Hertil kom, at konventionen ikke forbød transport af kernevåben igennem Panama-kanalen.

Den *franske* delegerede udtalte, at Frankrigs stilling til konventionen endnu var uændret, men at man fortsat med største opmærksomhed studerede de politiske og juridiske konsekvenser af en fransk tiltrædelse.

Hollands delegerede sagde, at hans regering var rede til at underskrive konventionen (protokol I) og påtage sig alle konventionens rettigheder og forpligtelser på vegne af Surinam og De hollandske Antiller under forudsætning af, at traktaten havde en rimelig chance for at få bindende kraft for et tilstrækkeligt antal latinamerikanske stater.

Fra *cubansk* side redegjorde man bl. a. for årsagerne til, at Cuba hverken havde kunnet deltage i traktatforhandlingerne eller slutte sig til konventionen, nemlig at USA opretholdt nucleare baser i konventionsområdet samt nægtede at rømme Guantana-mobasen.

Fra *Ghanas* og flere andre afrikanske landes side gav man udtryk for stor interesse i konventionen bl. a. med henblik på oprettelsen af lignende atomfrie zoner i andre dele af verden, herunder især Afrika.

I denne sammenhæng skal det nævnes, at både Polen og Sovjetunionen i deres indlæg henviste til tidligere fremsatte forslag om atomfrie zoner, bl. a. i Centraleuropa og i det nordlige Europa, som formuleret i henholdsvis Rapacki- og Gomulka-planerne samt i Kekkonen-planen.

II. Resolutionen.

Umiddelbart før afstemningen om det af 21 latinamerikanske lande fremsatte resolutionsforslag om Latinamerika som atom-